

**Obilježavanje Svjetskog dana bolesnika
11. veljače 2021.
Hrvatsko katoličko sveučilište**

**PORUKA PAPE FRANJE ZA 29. SVJETSKI DAN
BOLESNIKA
11. VELJAČE 2021.**

Jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća (Mt 23, 8)

Draga braćo i sestre!

XXIX. svjetski dan bolesnika, koji se slavi 11. veljače 2021., na spomen Blažene Djevice Marije Lurdske, milosna je prigoda da se posebna pažnja posveti bolesnicima i onima koji za njih skrbe bilo u zdravstvenim ustanovama bilo u obiteljima i zajednicama. Posebno mislimo na one koji, diljem cijeloga svijeta, pate od posljedica pandemije koronavirusa. Svima, a posebno najsiromašnjima i marginaliziranim, izražavam svoju duhovnu bliskost i jamčim im brigu i ljubav Crkve.

1. Tema ovog Dana nadahnuta je evanđeoskim odlomkom u kojem Isus kritizira licemjerje onih koji govore, a ne čine (usp. Mt 23, 1-12). Kad se vjera svede na praznu retoriku, bez uključivanja u život i potrebe drugih, tada stvarni život kojim živimo nije dosljedan vjeri koju ispovijedamo. To je teška opasnost. Zato Isus pribjegava snažnim riječima kako bi upozorio na opasnost pada u autoidolatriju i kaže: »jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća« (r. 8).

Kritika koju Isus upućuje onima koji »govore, a ne čine« (r. 3) korisna je uvijek i za sve, jer nitko od nas nije imun na zlo licemjera, a to je veoma teško zlo, koje nas sprječava da rastemo kao djeca jednoga Oca, pozvana živjeti sveopće bratstvo.

U susretu s bratom i sestrom u potrebi, Isus nudi model ponašanja koji je u potpunoj opreci s licemjerjem. Traži od nas da se zaustavimo i slušamo, uspostavimo izravan i osoban odnos s drugim, da osjetimo empatiju i suosjećanje te dopustimo da nas njihova patnja dirne do te mjere da preuzmемо na sebe brigu za njih u duhu služenja (usp. Lk 10, 30-35).

2. Kad nas snađe bolest postajemo svjesni vlastite ranjivosti i, u isti mah, osjećamo potrebu za drugim koja nam je urođena. Tada nekako jasnije osjećamo vlastitu krhkost stvorenog bića i dublje doživljavamo svoju ovisnost o Bogu. Naime, kad smo bolesni, duh i srce nam obuzmu nesigurnost, a katkad i strah pomiješan s nemirom; nalazimo se u stanju nemoći, jer naše zdravlje ne ovisi o našim sposobnostima ili našoj "zabrinutosti" (usp. Mt 6, 27).

Bolest nameće pitanje smisla, koje se u vjeri upućuje Bogu. Pitanje je to koje od nas traži da damo novo značenje i učinimo zaokret u životu i na njega možda nećemo odmah naći odgovor. Naši prijatelji i rođaci ne

mogu nam uvijek pomoći u ovom mukotrpnom traženju.

Biblijski lik Joba u tom je pogledu vrlo znakovit. Jobovoj supruzi i prijateljima ne polazi za rukom pratiti ga u njegovoj nesreći, štoviše, optužuju ga i samo još više povećavaju njegovu samoću i izgubljenost. Job tone u duboko stanje napuštenosti i neshvaćenosti. Ali upravo zahvaljujući toj krajnjoj krhkosti, odbacujući od sebe svako licemjerje i opredjeljujući se za put iskrenosti prema Bogu i drugima, njegov ustrajni vapaj dopire do Boga koji mu na kraju odgovara i daje mu vidjeti novi horizont. Potvrđuje mu da njegova patnja nije niti kazna niti stanje odvojenosti od Boga ili znak Božje ravnodušnosti. Tako su se iz ranjena i ozdravljena Jobova srca vinule one žive i dirljive riječi upućene Gospodinu: »Po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe« (42, 5).

3. Bolest uvijek ima lice, i to ne samo jedno: ona ima lice svakog bolesnika i bolesnice pa i onih koji se osjećaju zapostavljenima, isključenima i žrtvama društvenih nepravdi kojima im se uskraćuju njihova temeljna prava (usp. Fratelli tutti, 22). Trenutna pandemija razotkrila je koliko su naši zdravstveni sustavi neodgovarajući, a izašli su na vidjelo i nedostatci u skrbi za bolesnike. Starije, slabe i ranjive osobe nemaju uvijek pristup zdravstvenoj skrbi i ona nije uvijek osigurana na pravičan način. To ovisi o političkim odlukama, načinu

upravljanja resursima i zalaganju onih koji su na odgovornim položajima. Ulaganje sredstava u liječenje i njegu bolesnika prioritet je povezan s temeljnim načelom da je zdravlje primarno opće dobro. U pandemiji je, istodobno, došla do izražaja predanost i velikodušnost zdravstvenog osoblja, volontera, radnika i radnica, svećenikâ, redovnikâ i redovnicâ koji su profesionalno, požrtvovno i s osjećajem odgovornosti i ljubavi prema bližnjima pomagali, liječili, tješili i služili mnogim bolesnicima i članovima njihovih obitelji. To je tiho mnoštvo muškaraca i žena koji su odlučili ne okretati glavu na drugu stranu, nego pogledati u lice i vidati rane bolesnikâ koje su doživljavali bliskima zbog zajedničke pripadnosti ljudskoj obitelji.

Ta bliskost je, naime, dragocjeni melem koji pruža podršku i utjehu bolesnicima u njihovoj patnji. Kao kršćani, tu bliskost doživljavamo kao znak ljubavi Isusa Krista, Dobrog Samaritanca, koji je sa samilošću prilazio svakom čovjeku ranjenom grijehom. Sjedinjeni s njim djelovanjem Duha Svetoga, pozvani smo biti milosrdni poput Oca i ljubiti, na poseban način, svoju slabu, nemoćnu i trpeću braću i sestre (usp. Iv 13, 34-35). Tu bliskost doživljavamo ne samo kao pojedinci, nego i kao zajednica. Naime, bratska ljubav u Kristu rađa zajednicu koja može ozdravljati, koja ne napušta nikoga, koja uključuje i prihvata prije svega najslabije.

U vezi s tim, želim podsjetiti na važnost bratske solidarnosti koja ima svoj konkretan izraz u služenju i može poprimiti veoma razne oblike, koji su svi odreda usmjereni na pružanje potpore našem bližnjemu. »Služiti znači brinuti se za slabe u našim obiteljima, našem društvu, našem narodu« (Homilija u Havani, 20. rujna 2015.). U tome zalaganju svaki pojedinac je kadar »ostaviti po strani svoje zahtjeve i težnje, očekivanja i svoje želje za svemoćnošću pred konkretnim pogledom najslabijih. [...] U služenju se uvijek gleda bratovo lice, dodiruje njegovo tijelo, osjeća njegova blizina čak dotle da ga se u nekim slučajevima i "trpi", te traži promicanje brata. To je razlog zbog kojeg služenje nikad nije ideološko, jer se ne služi idejama nego osobama« (ibid.).

4. Za dobro liječenje presudan je relacijski vid, zahvaljujući kojem se može imati holistički pristup pacijentu. Prepoznati vrijednost toga vida pomaže također liječnicima, medicinskim sestrama i tehničarima, profesionalcima i volonterima da preuzmu na sebe brigu za one koji trpe kako bi ih pratili na putu ozdravljenja, zahvaljujući međuljudskom odnosu koji se temelji na povjerenju (usp. Nova povelja zdravstvenih radnika [2016.], 4). Radi se, dakle, o tome da se "sklopi pakt" između onih kojima je potrebna skrb i onih koji ih njeguju; pakt zasnovan na uzajamnom povjerenju i poštivanju, iskrenosti, raspoloživosti tako da se nadiđu sve obrambene barijere, u središte stavi bolesnikovo

dostojanstvo, štiti profesionalnost zdravstvenih djelatnika i održi dobar odnosa s obiteljima bolesnikâ.

Upravo taj odnos s bolesnom osobom nalazi nepresušan izvor motivacije i snage u Kristovoj ljubavi, kao što pokazuje tisućljetno svjedočenje muškaraca i žena koji su postigli svetost u služenju bolesnicima. Iz otajstva Kristove smrti i uskrsnuća izvire ljubav koja može dati puni smisao i bolesnikovu i stanju onih koji se za njega skrbe. Potvrdu toga nalazimo više puta u evanđelju iz kojeg se zorno vidi da ozdravljenja koja je učinio Isus nikada nisu magijski čini nego su uvijek plod susreta, međuljudskog odnosa u kojem je Božji dar, koji je ponudio Isus, odgovor na vjeru onoga koji ga prihvaća, što je sažeto u riječima koje Isus često ponavlja: “vjera te tvoja spasila”.

5. Draga braćo i sestre, zapovijed ljubavi koju je Isus ostavio svojim učenicima nalazi konkretno ispunjenje također u odnosu s bolesnicima. Društvo je to čovjekoljubivije što više zna skrbiti za svoje slabe i članove koji pate i zna to činiti djelotvorno u duhu bratske ljubavi. Stremimo tome cilju i pobrinimo se postići to da nitko ne ostane sam, da se nitko ne osjeća isključenim ili napuštenim!

Sve bolesnike, zdravstvene djelatnike i one koji se žrtvuju u pomaganju onima koji pate povjeravam Mariji, Majci milosrđa i Zdravlju bolesnih. Neka nas ona iz

Lurdske pećine i svojih nebrojenih svetišta diljem svijeta podupre u našoj vjeri i našoj nadi i pomogne nam da skrbimo jedni za druge bratskom ljubavlju. Svima vama i svakom ponaosob od srca podjeljujem svoj blagoslov!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 20. prosinca 2020.,
Četvrta nedjelja došašća.

Franjo